

‘การทับศัพท์’ และ ‘การตัดคำ’ จากงานเขียนคอลัมน์ ‘คำผกา’
ใน ‘มติชนสุดสัปดาห์’
“Transliteration and Word Clipping in Kam Phaka's Column
in Matichon Weekly”

ทรงยศ บัวเฟื่อน^{1*}
Songyot Buaphuean^{1*}

Received: August 20, 2025; Revised: October 29, 2025; Accepted: January 28, 2026

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้คำทับศัพท์ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และการตัดคำ โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง นิตยสาร “มติชนสุดสัปดาห์” 4 ฉบับ ได้แก่ ฉบับวันที่ 6 - 12 ธันวาคม 2567, 13 - 19 ธันวาคม 2567, 20 - 26 ธันวาคม 2567 และ 27 - 2 มกราคม 2568 ผลการศึกษาพบ 2 ประเด็นหลัก ประเด็นแรก “การทับศัพท์” ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การทับศัพท์ภาษาไทย ได้แก่ คำว่า อินฟลูเอนเซอร์เมโลดรามatik ซอฟท์เพาเวอร์ 2) การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ คำว่า Romanticized, Desexualized 3) การทับศัพท์บางส่วน ได้แก่ คำว่า ทักษิณโฟเบีย และ ชินวัตรโฟเบีย ประเด็นที่สอง “การตัดคำ” พบ 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การตัดข้างหน้า ได้แก่ ข้า = ข้า 2) การตัดข้างหลัง ได้แก่ นายกษ = นายกรัฐมนตรี และ 3) การใช้คำย่อ MOU 44 = MOU 2544, ODOS = One District One Scholarship. สปสช. = สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

คำสำคัญ: การทับศัพท์ การตัดคำ คำผกา มติชนสุดสัปดาห์

Abstract

This research has objectives to study the use of Thai Transliteration, and word clipping in Kam Phaka's Column in Matichon Weekly. employs a purposive sampling method to select four issues of Matichon Weekly: December 6-12, 2024; December 13-19, 2024; December 20-26, 2024; and December 27, 2024 - January 2, 2025. The findings reveal 2 main categories: "Transliteration," comprising three subcategories: 1. Thai transliteration, e.g., อินฟลูเอนเซอร์--influencer, เมโลดรามatik--melodramatic, ซอฟท์เพาเวอร์--soft power; 2. English transliteration, e.g., Romanticized, Desexualized; 3. Partial transliteration, e.g., Thaksin-phobia, Shinnawatra-phobia; and "Word Clipping," comprising 3 subcategories: 1. Initial clipping, e.g., ข้า = ข้า--slave; 2. final clipping, e.g., นายกษ [รัฐมนตรี] - Prime Minister; and 3. Abbreviation, e.g., MOU 44 = MOU 2544, ODOS = One District One Scholarship, สปสช. = National Health Security Office.

Keywords: Transliteration, Word Clipping, Kam Phaka, Matichon Weekly

¹ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, Communication Arts, Faculty of Humanity and Social Sciences, Burapha University.

*Corresponding author e-mail: songyot_b@yahoo.com

บทนำ

“มติชนสุดสัปดาห์” เป็นนิตยสารรายสัปดาห์ที่นำเสนอข่าวสารในแวดวงการเมืองสู่ผู้อ่านมายาวนาน มีกำหนดวางจำหน่ายสัปดาห์ละ 1 ฉบับ ทั้งคอลัมน์วิเคราะห์ คอลัมน์ต่างประเทศ คอลัมน์ศิลปะ-บันเทิง คอลัมน์ประวัติศาสตร์ - วัฒนธรรม คอลัมน์ศาสนา - ประชญา และคอลัมน์ประเภทอื่นอีกหลากหลาย จุดเด่นประการหนึ่งของนิตยสารฉบับนี้คือนิตยสารที่รวบรวมนักคิด นักเขียนระดับแนวหน้าของประเทศไทย กล่าวอีกนัยหนึ่ง นิตยสารนี้มีนักเขียนระดับชั้นนำของประเทศไทยเขียนถ่ายทอดความคิดหลากหลายหมวดหมู่ความรู้ให้แก่ผู้อ่าน อาทิ หมวดความคิดเห็นทางการเมือง หมวดความคิดเห็นด้านเทคโนโลยี หมวดความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจ หมวดความคิดเห็นทางการทหาร และหมวดความคิดเห็นทางสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

“คำผกา” เป็นนามปากกาของ นางสาวลักขณา ปันวิชัย มีชื่อเล่นว่า “แขก” สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านประวัติศาสตร์ จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จากนั้นทำงานเป็นผู้สื่อข่าวที่องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ก่อนที่จะได้รับทุนการศึกษาให้ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ที่มหาวิทยาลัยเกียวโต ประเทศญี่ปุ่น ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท “คำผกา” ได้ยกเลิกการศึกษาระดับปริญญาตรีจนจบ ทว่ายังคงเขียนบทความประจำให้กับนิตยสารหลายชื่อฉบับ อาทิ มติชนสุดสัปดาห์ ดิฉัน VOLUME, HUG และยังมีผลงานเป็นหนังสือฉบับกระเป๋า (Pocket Book) อีกหลายเล่ม เช่น คินวันพุช (เรื่องสั้น) กระตุกดอกทอง ฉันทะ-กาม และ กิโพรนี่คะ เป็นต้น

Pakai and Saelee (2019) ระบุว่า การปนภาษา หมายถึง การใช้ภาษาหนึ่งปนกับอีกภาษาหนึ่ง เช่น การพูดภาษาอังกฤษปนภาษาไทย ความข้างต้นสอดคล้องกับ Rungrojsuwan (2023) ที่ระบุว่า ปัจจุบันคนไทยนิยมใช้ภาษาอังกฤษปนภาษาไทยกันมาก ทั้งภาษาพูด และภาษาเขียน ทั้งการสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน และการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน เช่น วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เช่น คำว่า “คอมพิวเตอร์” และคำว่า “แฮปปี้ เบิร์ด เดย์” เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ คอลัมน์สัปดาห์คนจึงใช้คำทับศัพท์ในการสื่อสารไปยังผู้อ่าน ความข้างต้นสอดคล้องกับ Inthimas et al. (2021) ที่ระบุว่า ปัจจุบันภาษาอังกฤษได้รับการยอมรับให้เป็นภาษาสากลที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันระหว่างชนชาติต่าง ๆ ทั่วโลก คนไทยใช้ภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทยกันมากขึ้น เพื่อสื่อความหมายให้ผู้รับสารเข้าใจง่ายขึ้น

สำหรับงานเขียนในนิตยสาร “มติชนสุดสัปดาห์” นั้น “คำผกา” ยังคงใช้นามปากกาเขียนบทความนำเสนอแก่ผู้อ่านอย่างต่อเนื่อง จากการติดตามงานเขียนของนักเขียนท่านนี้ ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้คำทับศัพท์ประเภทต่าง ๆ หลากหลาย บาง “คำ” หรือ บาง “วลี” เป็นคำที่เข้าใจยาก ผู้อ่านจำนวนหนึ่งอาจจะไม่เข้าใจความหมายที่คอลัมน์นิสต์ต้องการสื่อ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการทับศัพท์พบว่ามีงานที่ศึกษาการทับศัพท์อยู่พอสมควร ทว่า ยังไม่มีงานวิจัยที่เจาะจงศึกษาวิธีการใช้ภาษาในงานเขียนเชิงวิพากษ์การเมืองของคอลัมน์นิสต์ร่วมสมัยอย่าง “คำผกา” ซึ่งมีอิทธิพลต่อผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม ผู้วิจัยจึงศึกษา “การใช้คำทับศัพท์” และ “การตัดคำ” ในงานเขียนของคอลัมน์นิสต์ท่านนี้ที่ตีพิมพ์ในนิตยสาร “มติชนสุดสัปดาห์” โดยจะดูว่ามีการใช้ “คำทับศัพท์ภาษาไทย” และ “คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ” อะไรบ้าง แต่ละ “คำ” หรือ “วลี” ที่ใช้นั้นอยู่ภายใต้บริบทใด และมีความหมายอย่างไร การวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและผู้สนใจด้านภาษาศาสตร์ที่จะได้รับ “ข้อมูลตัวอย่างจริง” ที่คอลัมน์นิสต์เขียนวิพากษ์วิจารณ์ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้คำทับศัพท์ภาษาไทย และการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเขียนนามปากกา “คำผกา” ที่เขียนคอลัมน์ตีพิมพ์ลงในนิตยสาร “มติชนสุดสัปดาห์”
2. เพื่อศึกษา “การตัดคำ” ของนักเขียนนามปากกา “คำผกา” ที่เขียนคอลัมน์ตีพิมพ์ลงในนิตยสาร “มติชนสุดสัปดาห์”

นิยามศัพท์

การทับศัพท์ หมายถึง การเขียนคำ วลี ภาษาอังกฤษมาเขียนเป็นภาษาไทย และเขียนเป็นภาษาอังกฤษโดยไม่เปลี่ยนรูปคำ เพื่อสื่อความให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น

การตัดคำ หมายถึง การลดรูปคำทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ โดยตัดบางส่วนของคำออก เช่น ตัดคำข้างหน้า ตัดคำข้างหลัง แต่ยังคงความหมายเดิมอยู่

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องนี้ พบว่ามีทั้งงานวิจัยและบทความวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการทับศัพท์ และการตัดคำ ดังต่อไปนี้

Noro-a et al. (2018) ได้ศึกษาเรื่อง “ลักษณะการใช้ภาษาบนสื่อสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน” โดยศึกษาภาษาบนเฟซบุ๊ก (Facebook) และอินสตาแกรม (Instagram) ของวัยรุ่น ผลการวิจัยจำแนกการใช้ภาษาออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษปนภาษาไทย และ การเลียงคำหายบ ฯลฯ ในส่วนการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษปนภาษาไทย ใช้วิธีการถอดเสียงคำศัพท์แล้วนำมาพิมพ์ในรูปอักษรไทย เช่น คำว่า “Next Station” แปลงเป็นคำว่า “เน็กสเตชัน” เพื่อให้ผู้ร่วมสนทนาอ่านคำศัพท์เข้าใจง่ายขึ้น ส่วนการเลียงคำหายบ พบว่า มีการเปลี่ยน “สระ” ไปใช้ “สระ” อีกตัวหนึ่ง เพื่อให้สมาชิกรู้สึกไม่หายบคายจนเกินไป มักใช้ในหมู่คนสนิท เช่น คำว่า “มึง” เปลี่ยนเป็นคำว่า “เมิง”

Toomaneejinda et al. (2022) ศึกษาเรื่อง “ลักษณะการปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยที่ใช้ในการสื่อสารของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.)” งานชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาไว้ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยที่ใช้ในการสื่อสารของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงแรกของการระบาดของโรค นั้น การปนภาษาจะเกิดในลักษณะของการอธิบายโรค การสื่อสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของภาครัฐ และการช่วยเหลือคนไทยที่อาศัยอยู่ต่างประเทศ หลังจากนั้นจะพบการปนภาษามากในเรื่องการรักษาและการป้องกันโรค ทั้งนี้ การปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยจะผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การแปล การทับศัพท์ การใช้อักษรย่อภาษาอังกฤษ

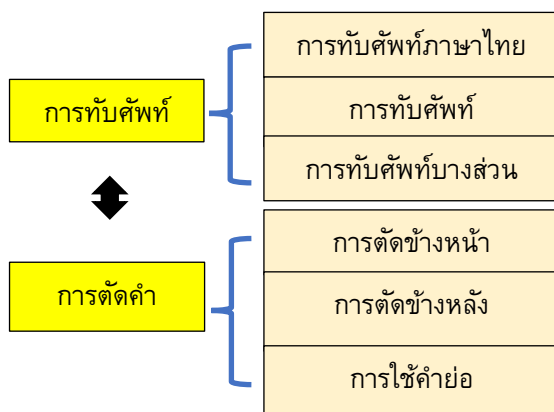
Pakai and Saelee (2019) ศึกษาเรื่อง “การปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยของชาวนันทิงจากเว็บไซต์ sanook.com” คณะผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาไว้ เพื่อศึกษาลักษณะการปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยบนชาวนันทิงเว็บไซต์ sanook.com โดยเก็บข้อมูลจากชาวนันทิง 84 ชิ้น กำหนดองค์ประกอบของการปนภาษาอังกฤษไว้ ได้แก่ การเขียนคำด้วยภาษาอังกฤษ และการทับศัพท์ที่เขียนภาษาอังกฤษด้วยภาษาไทย ผลการศึกษพบว่า การใช้ภาษาอังกฤษปนภาษาไทยเป็นปรากฏการณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการได้รับอิทธิพลทางภาษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้มีการปนภาษาเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในชาวนันทิงที่ต้องการสร้างความเป็นกันเองให้เกิดขึ้นระหว่างผู้รายงานข่าวกับผู้รับสาร

Sudhinont (2018) ได้ศึกษาเรื่อง “ความหมายของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการออกอากาศผ่านสื่อมวลชนประเภทวิทยุโทรทัศน์ในรายการสามแซ่ระหว่างเดือนมกราคม-กรกฎาคม พ.ศ.2560” กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้เพื่อศึกษาความหมายของการทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการออกอากาศผ่านสื่อมวลชนประเภทวิทยุโทรทัศน์รายการสามแซ่ระหว่างเดือนมกราคม - กรกฎาคม พ.ศ. 2560 ผลการศึกษาพบคำสามพยางค์ 70 คำ พบคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่คงความหมายเดิม 68 คำ เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายกว้างออก 1 คำ เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายแคบ 1 คำ

บทสังเคราะห์จากการทบทวนวรรณกรรม

งานของ Noro-a et al. (2018) ศึกษาการใช้ภาษาบนเฟซบุ๊กและอินสตาแกรมของวัยรุ่น โดยกำหนดตัวแปรออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษปนภาษาไทย และการเลี่ยงคำหยาบ งานของ Toomaneejinda et al. (2022) กำหนดตัวแปรการปนภาษาอังกฤษในภาษาไทย ได้แก่ การทับศัพท์ และการใช้อักษรย่อภาษาอังกฤษ ส่วนงานของ Pakai and Saelee (2019) กำหนดตัวแปรการปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยไว้ ได้แก่ การยืมแบบทับศัพท์ การตัดคำ และการทับศัพท์บางส่วน งานของ Sudhinont (2018) กำหนดตัวแปร การทับศัพท์ที่ตรงตามหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ และการทับศัพท์ที่ไม่ตรงตามหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้นำเอาการแบ่งองค์ประกอบ “การทับศัพท์” และ “การตัดคำ” ของนักวิชาการทั้ง 3 ท่านมากำหนดสร้าง “ตัวแปร” ในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย ประการแรก “การทับศัพท์” ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การทับศัพท์ภาษาไทย หมายถึง การนำ “คำ” “วลี” ภาษาอังกฤษมาเขียนเป็นภาษาไทย 2) การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง การนำ “คำ” “วลี” ภาษาอังกฤษมาใช้โดยไม่เปลี่ยนแปลงรูปคำ เช่น คำว่า Contact Lens ประการที่สอง “การทับศัพท์บางส่วน” หมายถึง การใช้ภาษาอังกฤษควบคู่กับภาษาไทย เช่น คำว่า “พนักงานเสิร์ฟ” เป็นต้น ประการที่สอง “การตัดคำ” หมายถึง การตัดบางส่วนของ “คำ” หรือ “วลี” ออก กล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นการแบ่ง “คำ” และ “วลี” ออกเป็นส่วน ๆ โดยไม่ใช้คำเต็ม ประกอบด้วย 1) การตัดข้างหน้า คือ การตัดพยางค์ข้างหน้าของคำ โดยจะตัดพยางค์เดียว หรือมากกว่า 1 พยางค์ ก็ได้ แต่ต้องเหลือพยางค์ไว้พอเป็นเครื่องสังเกตรู้ถึงคำเดิม เช่น อุปาสิกา = สีกา และคำว่า อุโบสถ = โบสถ์ 2) การตัดข้างหลัง คือ การตัดพยางค์ข้างหลังของคำออก เช่น การตัดคำว่า “fessional” ออกจากคำว่า “Pro” (Professional) 3) การใช้อักษรย่อภาษาอังกฤษ” เช่น คำว่า MRI (ย่อมาจากคำว่า Magnetic Resonance Imaging) และคำว่า “DIY” (ย่อมาจากคำว่า Do It Yourself) โดยนำเอาองค์ประกอบดังกล่าวมากำหนดเป็น “ตัวแปร” (Variables) ในงานวิจัยนี้ ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 : กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : ผู้วิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล แต่ละวิธีการมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ ซึ่งมีกำหนดวางขายสัปดาห์ละ 4 ฉบับ ผู้วิจัยใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) นิตยสารดังกล่าว 4 ฉบับ ได้แก่ ฉบับวันที่ 6 - 12 ธันวาคม 2567, 13 - 19 ธันวาคม 2567, 20 - 26 ธันวาคม 2567 และฉบับวันที่ 27 - 2 มกราคม 2568 เนื่องจากเป็นฉบับปลายปี ซึ่งคอลัมนิสต์ได้ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง จึงเห็นว่าเนื้อหาหรือ “มุมมอง” ที่คอลัมนิสต์เขียนถ่ายทอดให้สาธารณชนได้รับรู้ น่าจะเป็นมุมมองที่ผ่านการ “ตกผลึก” ทางความคิด ซึ่งเป็นมุมมองที่น่าสนใจ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Document Study) จากนิตยสาร “มติชนสุดสัปดาห์” เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้วิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เดินทางไปยังหอสมุดแห่งชาติ เลือกศึกษาบทความที่เขียนโดย นามปากกา “คำผกา” ซึ่งเขียนวิจารณ์สังคมลงในคอลัมน์ “คำผกา” เป็นนักเขียนที่มีลีลาการเขียนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะชัดเจน คือ มีการใช้ภาษาอังกฤษปนภาษาไทยหลากหลายคำ หลากหลายวลี กล่าวอีกนัยหนึ่ง นักเขียนท่านนี้มักจะใช้ทับศัพท์ภาษาไทย และใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในการเขียน มีทั้งคำที่เข้าใจง่าย และคำที่คนในสังคมไม่นิยมใช้กันมากนัก เนื่องจากเป็นคำเฉพาะที่ใช้กันเฉพาะกลุ่ม ผู้วิจัยเห็นว่า บทความของนักเขียนท่านนี้น่าสนใจ เหมาะที่จะนำมาวิเคราะห์เนื้อหาในประเด็น “การทับศัพท์” และ “การตัดคำ” ในบทความของท่าน

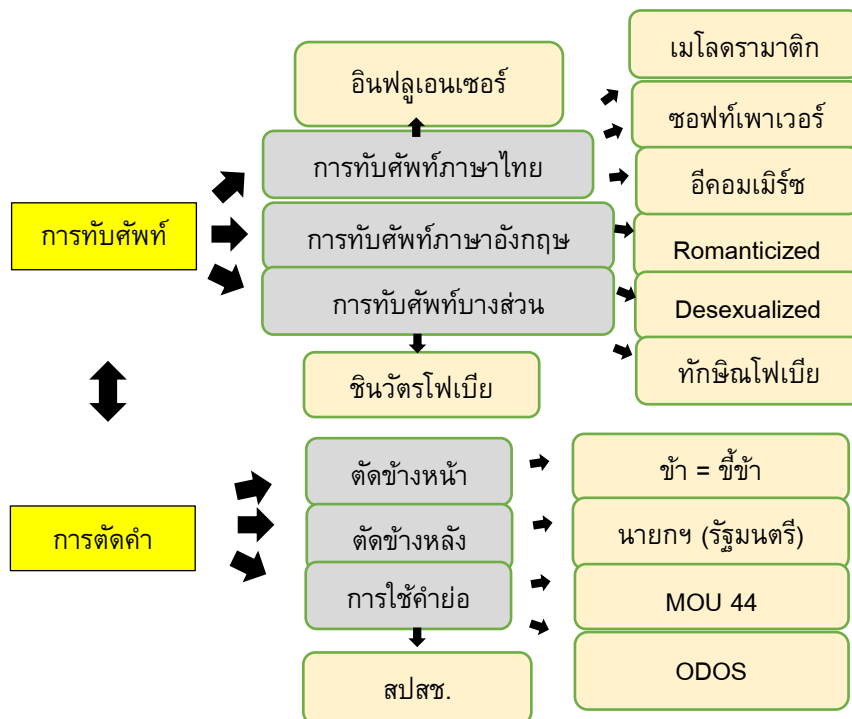
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยอาศัยแนวคิด “การยืมภาษา” (Linguistic Borrowing) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ซึ่ง Rungrojsuwan (2023) ระบุว่า การสื่อสารในปัจจุบันนั้นจะมีการใช้ภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทย ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน สอดคล้องกับ Sengboonleng and Suthinont (2018) ที่ระบุว่า “การทับศัพท์” คือ การนำคำภาษาอังกฤษมาใช้โดยตรงในภาษาไทย การนำคำภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย และเขียนเป็นภาษาอังกฤษโดยไม่เปลี่ยนแปลงรูปคำ เรียกว่า “การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ” ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ด้วยการคัดแยกข้อมูลประเภทเดียวกันให้อยู่ในหมวดเดียวกัน (Categories) แสดงหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) โดยระบุ “คำ” “วลี” และ “ประโยค” ให้เห็นชัดเจน และนำเสนอผลการศึกษาในลักษณะพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “การทับศัพท์ และการตัดคำจากงานเขียนคอลัมน์ ‘คำผกา’ ใน ‘มติชน สุดสัปดาห์’ ผลการศึกษาเป็นไปดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 : ผลการวิจัย
ที่มา : ผู้วิจัย

จากรูปที่ 2 ผลการวิจัย แสดง “การทับศัพท์” และ “การตัดคำ” ในงานเขียนคอลัมน์ “คำผกา” ที่ตีพิมพ์ลงในนิตยสาร “มติชนสุดสัปดาห์” ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

1.1 การทับศัพท์

“การทับศัพท์” หมายถึง การนำคำ วลี จากภาษาหนึ่งมาใช้ในอีกภาษาหนึ่ง โดยใช้วิธีการถอดเสียงให้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ การทับศัพท์ภาษาไทย การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ และการทับศัพท์บางส่วน ดังต่อไปนี้

1.1.1 การทับศัพท์ภาษาไทย

จากการศึกษางานเขียนคอลัมน์ “คำผกา” ในมติชนสุดสัปดาห์ ในประเด็นการทับศัพท์ภาษาไทย พบ 3 คำ ได้แก่ คำว่า อินฟลูเอนเซอร์ เมโลดรามatik และ ชอฟท์เพาเวอร์ ดังนี้

1) “อินฟลูเอนเซอร์”

คำว่า “อินฟลูเอนเซอร์” เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอังกฤษว่า “Influencer” แปลว่า “บุคคลที่มีอิทธิพลทางโลกออนไลน์” ซึ่ง “คำผกา” ระบุว่า การที่ประธานาธิบดี ยุณ ซอกยอล แห่งประเทศเกาหลีใต้ ประกาศกฎอัยการศึกขึ้นในประเทศ ทว่าต่อมาสมาชิกรัฐสภามีมติยื่นถอดถอนเขาให้ออกจากตำแหน่งประธานาธิบดี คนที่มีอิทธิพลในโลกออนไลน์จำนวนหนึ่งออกมาป่าวประกาศว่านั่นคือชัยชนะของประชาชนที่มีต่อเผด็จการนั้นไม่ความจริง ดังข้อความ “บรรดาเหล่า

“อินฟลูเอนเซอร์” ด้านความคิดทางการเมืองในประเทศไทยต่างพากันออกมากล่าวขานกันว่านั่นคือชัยชนะของประชาชนเหนือเผด็จการ ไม่เป็นความจริงเนื่องจากนาย ยุณ ซอกยอล ได้รับชัยชนะจากการเลือกตั้งจากประชาชน”

“เมโลดรามาทิก” คำว่า “เมโลดรามาทิก” เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอังกฤษว่า “Melodramatic” แปลว่า “การแสดงอารมณ์เกินจริง” ซึ่ง “คำผกา” ระบุว่า การที่คนไทยจำนวนหนึ่งตอบสนองต่อข่าวสมาชิกวุฒิสภาประเทศเกาหลีใต้ยื่นถอดถอนนาย ยุณ ซอกยอล ให้พ้นจากตำแหน่งประธานาธิบดี เพราะเขาประกาศกฎอัยการศึกนั้น เป็นการพูดที่เรียกว่า “เมโลดรามาทิก” ดังข้อความ

“...การตอบสนองต่อข่าวนี้ในสังคมไทยน่าสนใจ ตอบสนองจนเกือบจะเรียกได้ว่า เมโลดรามาทิก สังคมไทยน่าจะเรียนรู้มากกว่าการไปเมโลดราม่า เรื่องนี้”

2) อีคอมเมิร์ซ

คำว่า “อีคอมเมิร์ซ” เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอังกฤษว่า “E- Commerce” แปลว่า “พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์” หมายถึง การทำธุรกรรมซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าและบริการผ่านระบบเว็บไซต์ ซึ่ง “คำผกา” ระบุว่า นายทักษิณ ชินวัตร เชี่ยวชาญเรื่องการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยเหลือประชาชน เช่น ส่งเสริมให้ชาวนาทำอีคอมเมิร์ซและใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ดังข้อความ

“...คุณทักษิณเสนอทางออกด้วยการส่งเสริมให้ชาวนารู้จักการใช้เทคโนโลยีทำ อีคอมเมิร์ซ แพลตฟอร์มแบบอีคอมเมิร์ซจะแก้ปัญหาค่าการผูกขาดการค้าได้”

3) ซอฟต์เพาเวอร์

คำว่า “ซอฟต์เพาเวอร์” เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอังกฤษว่า “Soft Power” แปลว่า “อำนาจละมุน” หรือ “อำนาจเชิงวัฒนธรรม” หมายถึง การนำเสนอวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นการกินหรือวิถีชีวิต ผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้รับสารนิยม ซึ่ง “คำผกา” ระบุว่า ระยะเวลาที่นาย ยุณ ซอกยอล บริหารประเทศ เศรษฐกิจของเกาหลีใต้ไม่สู้ดีนัก “ซอฟต์เพาเวอร์” เกาหลีอยู่ในช่วงขาลง ดังข้อความ

“...เศรษฐกิจก็แย่ ยุคทองของ ซอฟต์เพาเวอร์ เกาหลีก็กำลังอยู่ในช่วงขาลง สินค้าที่เคยเป็นหน้าเป็นตาอย่างเครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ ก็โดนจีนแย่งตลาดไปทั้งหมด”

1.1.2 การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ

จากการศึกษางานเขียนคอลัมน์ “คำผกา” ในนิตยสาร “มติชนสุดสัปดาห์” ในประเด็นการทับศัพท์ภาษาอังกฤษ พบ 2 คำ ได้แก่ คำว่า Romanticized และคำว่า desexualized ดังนี้

1) Romanticized

คำว่า “Romanticize” เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอังกฤษ แปลว่า “ทำให้เป็นเรื่องชวนใจ” “คำผกา” ระบุในเชิงประชดประชันว่า การที่สมาชิกวุฒิสภาของเกาหลีใต้ยื่นถอดถอนประธานาธิบดีที่ประกาศกฎอัยการศึกนั้น คนไทยจำนวนหนึ่งทำให้เรื่องนี้ดูเป็นเรื่องชวนใจ (Romanticized) ว่าเป็นชัยชนะของประชาธิปไตย ดังข้อความ

“...มันคือการ Romanticized ว่าเป็นความกล้าหาญของนักการเมืองประเทศประชาธิปไตยที่เผชิญหน้ากับปืนของทหารโดยไม่หวาดกลัว อยากให้คนไทยกล้าหาญอย่างนั้นบ้าง โอ้ พลังของประชาชนมันช่างยิ่งใหญ่เหลือเกิน”

2) Desexualized

คำว่า “Desexualized” หมายถึง การ “ตัดความเป็นเพศ” “คำผกา” สื่อความหมายว่า การที่คนในสังคมตำหนิ นางสาวแพทองธาร ชินวัตร ว่า แต่งกายไม่ดี ไม่ควรอุ้มลูกเข้ามาในทำเนียบรัฐบาลนั้น ไม่ได้เป็นเพียง

การลดทอนคุณค่าของนางสาวแพทองธารเท่านั้น แต่เป็นการลดทอนคุณค่าของผู้หญิงทุกคนด้วยการยึดระบบคิดที่ว่าหากผู้หญิงต้องการเป็นผู้นำ เขาจะต้อง “ถอด” ความเป็นเพศหญิงออกเสียก่อนจึงจะเป็นผู้นำที่ดีได้ ดังข้อความ

“หากผู้หญิงอยากจะประสบความสำเร็จในการทำงานการเมือง และได้รับการยอมรับในการเป็นผู้นำ ผู้หญิงต้อง Desexualized ตัวเอง...ผู้หญิงในเมืองไผ่ผมยาวสลวยได้ แต่งตัวโชว์ทรวดทรงได้ ร้องไห้ได้ อ่อนแอได้ ไม่ต้อง Desexualized ตัวเอง”

1.1.3 การทับศัพท์บางส่วน

จากการศึกษาการทับศัพท์บางส่วนในงานเขียนคอลัมน์ “คำผกา” ในมติชนสุดสัปดาห์ พบการทับศัพท์บางส่วน 2 คำ ได้แก่ คำว่า ทักษิณโฟเบีย และ ชินวัตรโฟเบีย ดังนี้

1) ทักษิณโฟเบีย

“คำผกา” ใช้คำภาษาไทยปนภาษาอังกฤษว่า “ทักษิณโฟเบีย” โดยนำคำว่า “ทักษิณ” มาประสมกับคำว่า “โฟเบีย” (Phobia แปลว่า ความหวาดกลัว) หมายความว่า “หวาดกลัวทักษิณ” โดยระบุว่า การที่สมาชิกพรรคประชาชนออกมาพูดตำหนิพรรคเพื่อไทยว่าไม่ได้เป็นพรรคการเมืองที่ยืนอยู่เคียงข้างประชาชน แต่เป็นพรรคการเมืองที่ยอมสละอุดมการณ์ประชาธิปไตยด้วยการร่วมมือกับพรรคการเมืองอนุรักษนิยม เพื่อให้ตนเองได้อำนาจบริหารประเทศ เป็นการกระทำที่เสี่ยงต่อการถูกคนมองว่าพรรคประชาชนหวาดกลัวกระแสนิยมของนายทักษิณ ชินวัตร ดังข้อความ

“ตรงนี้เองที่ทำให้พรรคประชาชนสูญเสียที่จะติดกับดักทักษิณโฟเบีย”

2) ชินวัตรโฟเบีย

“คำผกา” ใช้คำภาษาไทยปนภาษาอังกฤษว่า “ชินวัตรโฟเบีย” โดยนำคำว่า “ชินวัตร” มาประสมกับคำว่า “โฟเบีย” ระบุว่า สมาชิกพรรคประชาชนบางคนกังวลใจว่าจะไม่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน หลังจากที่นายทักษิณเดินทางกลับประเทศไทย เพราะนายทักษิณ ได้รับความนิยมจากประชาชนทั่วประเทศ สมาชิกพรรคประชาชน บางคนหวาดกลัวบุคคลในครอบครัวนายทักษิณ ชินวัตร ดังเช่นกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่หวาดกลัวนามสกุล “ชินวัตร” ดังข้อความ

“พรรคประชาชนจะติดกับดัก ชินวัตรโฟเบีย เหมือนกับกลุ่มพันธมิตรฯ และกลุ่ม กปปส”

1.2. การตัดคำ

“การตัดคำ” หมายถึง การนำคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ โดยตัดบางส่วนของคำออก เช่น “Contact” ตัดมาจากคำว่า “Contact Lens” , คำว่า “Pro” ตัดมาจากคำว่า “Professional” จากการศึกษา “การตัดคำ” จากงานเขียน คอลัมน์ “คำผกา” พบ การตัดข้างหน้า การตัดข้างหลัง และ การใช้คำย่อ ดังต่อไปนี้

1.2.1 การตัดข้างหน้า

คือ การตัด “พยางค์” ข้างหน้าของ “คำ” ออก จะตัดพยางค์เดียวหรือหลายพยางค์ก็ได้ แต่ต้องเหลือพยางค์ไว้เป็นเครื่องสังเกตรู้ถึงคำเดิม เช่น อุโบสถ = โบสถ์ อุบาสิกา = สีกา เป็นต้น ผลการศึกษาพบคำว่า “ซ้ำ” ดังนี้

“ซ้ำ” ตัดมาจากคำว่า “ซ้ำซ้ำ”

“คำผกา” ได้กล่าวประชดประชันการแสดงออกของสมาชิกพรรคประชาชนที่ออกมากล่าวเสียดสีพรรคเพื่อไทยว่า พรรคเพื่อไทยในอดีตถือว่าเป็นพรรคฝ่ายประชาธิปไตย ทว่า ปัจจุบันพรรคนี้ได้ไปศิโรราบต่อผู้มีอำนาจในสังคมไทย พรรคการเมืองที่มีจุดยืน “ประชาธิปไตย” มีเพียงพรรคเดียวคือ “พรรคประชาชน” ส่วนพรรคเพื่อไทยเป็น “ซ้ำซ้ำ” รับผิดชอบต่อผู้มีอำนาจในประเทศไทยไปเสียแล้ว ดังข้อความ

“พรรคการเมืองที่อยู่เคียงข้างประชาชนและมีจุดยืนประชาธิปไตยมีแค่หนึ่งพรรคเท่านั้น คือ พรรคส้ม ผิดจากส้มล้วนเป็นพรรคการเมืองที่ไปเป็นข้าผู้มีอำนาจเสียแล้ว”

1.2.2 การตัดข้างหลัง

คือ การ “ตัด” หรือ “ลดรูป” พยางค์ คำ วลี ออกให้เหลือน้อยลง แต่เหลือพยางค์ไว้เป็นเครื่องสังเกตรู้ถึงคำเดิม เช่น อหิวาตกโรค = อหิวาห์ อโหสิกรรม = อโหสิ เป็นต้น ผลการศึกษาพบ 1 คำ ได้แก่ นายก (รัฐมนตรี) ดังต่อไปนี้

“นายกฯ” มาจากคำเต็ม “นายกรัฐมนตรี”

“คำผกา” ตัดคำว่า “รัฐมนตรี” ออกจากคำว่า “นายก” แล้วใช้เครื่องหมาย “ไปยาลน้อย” (๗) ไว้หลังคำว่า “นายก” โดยระบุว่า ประเทศไทยมีนายกฯ ที่ไปหาเสียงขณะท้องแก่ นางสาวแพทองธาร ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เขาเป็นแม่ของลูกสองคน และเป็นผู้นำประเทศไทย ดังข้อความ

“เรามีนายกฯ ที่วันหนึ่งเขาเป็นแคนดิเดต ไปหาเสียงเมื่อยามท้องแก่ พอมาถึงวันนั้นเขาเป็นนายก
๗ เป็นแม่ที่มีลูกเล็กสองคน ทำงานไปพร้อมกับสำแดงความอ่อนโยนของความเป็นผู้หญิง”

1.2.3 การใช้คำย่อ

หมายถึง การนำ “คำ” หรือ “อักษรบางตัว” ในคำหนึ่ง ๆ แทนคำเต็ม เช่น NASA = National Aeronautics and Space Administration และคำว่า WHO = World Health Organization ในงานวิจัยนี้ หมายถึง การนำ “อักษรย่อ” (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) มาใช้ในงานเขียน ดังต่อไปนี้

1) MOU 44

“คำผกา” ย่อคำว่า “MOU 2544” เป็น “MOU 44” (MOU: Memorandum Of Understanding) หมายถึง บันทึกความเข้าใจที่ผู้มีอำนาจในประเทศไทยลงนามร่วมกับผู้มีอำนาจประเทศกัมพูชา ในปี พ.ศ. 2544 ว่าด้วยพื้นที่ซึ่งทั้งสองประเทศอ้างสิทธิครอบครอง “MOU 44” เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อแก้ไขข้อพิพาทเกี่ยวกับอาณาเขตทางทะเลระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา ไม่มีสมาชิกพรรคประชาชนคนใดที่จะออกมายืนยันว่า “MOU 44” ไม่ใช้การขายชาติ ดังเช่นที่แกนนำกลุ่มการเมืองบางกลุ่มกำลังป่าวประกาศอยู่ ดังข้อความ

“เราไม่เห็นการออกมายืนยันในหลักการ MOU 44 ว่าไม่ใช้การขายชาติ ดังที่ สนิธิ ลิ้มทองกุล และเครือข่ายสลัมเฟสหนึ่งกำลังปั่นอยู่”

2) ODOS

“คำผกา” ย่อคำว่า “One District One Scholarship” เป็น “ODOS” หมายถึง “หนึ่งอำเภอหนึ่งทุนการศึกษา” โดยระบุว่า ในวันแถลงผลงานที่รัฐบาลบริหารประเทศครบ 90 วัน นางสาวแพทองธาร ชินวัตร กล่าวหาว่ารัฐบาลกำลังผลักดันโครงการพัฒนา “มนุษย์” ด้วยการดำเนินโครงการ “หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน” และผลักดันโครงการ “ทุน ODOS” ดังข้อความ

“เป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเราคือ สร้างหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันและทุน ODOS”

3) สปสช.

“คำผกา” ย่อคำว่า “สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ” เป็นคำว่า “สปสช.” โดยระบุว่า การที่คนไทยมีสมาร์ตโฟนใช้กันมาก ๆ นั้นมีข้อดีหลายประการ ข้อดีประการหนึ่ง คือ เขาสามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชันของหน่วยงานต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ตรวจสอบว่าตนเองมีสิทธิที่จะได้รับ “บัตรทอง” และตรวจว่ามีคุณสมบัติที่จะเข้าร่วมโครงการ “อมสินผ่านห่วยเกษียณ” ได้หรือไม่ ดังข้อความ

“เมื่อมีสมาร์ตโฟน ก็จะมีแอป สปสช. มีแอปของหน่วยงานรัฐอื่น ๆ”

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ‘การทับศัพท์’ และ ‘การตัดคำ’ จากงานเขียนคอลัมน์ ‘คำผกา’ ใน ‘มติชนสุดสัปดาห์’ ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาพบการทับศัพท์ภาษาไทยมากที่สุด ได้แก่ คำว่า อินฟลูเอนเซอร์ เมล็ดรามาดิก อีคอมเมิร์ซ และ ซอฟต์แวร์ เมื่อเปรียบเทียบกับ ‘การตัดคำ’ ที่พบเพียง “การตัดข้างหน้า” 1 คำ (เข้า = ขี้เข้า) และ “การตัดข้างหลัง” 1 คำ โดยตัดคำว่า “รัฐมนตรี” ออกจากคำว่า “นายก” และใส่เครื่องหมาย “ไปยาลน้อย” แทน (นายกฯ) การที่ผลการศึกษพบการทับศัพท์ภาษาไทยมากกว่าการตัดคำ อธิบายได้ว่าคนไทยนิยมใช้คำภาษาอังกฤษที่ฟังเข้าใจง่ายมากกว่าที่จะใช้คำไทยที่เป็นทางการ สอดรับกับ Pakai and Saelee (2019) ที่ระบุว่า ปัจจุบันคนไทยใช้คำทับศัพท์ในการสื่อสารกัน ทั้งใช้ในการสนทนากัน และใช้ในงานเขียน ส่วนใหญ่จะใช้กันในหมู่คนที่รู้มากกว่า 1 ภาษา เช่น รู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และใช้คำภาษาอังกฤษทับศัพท์เป็นประจำ เช่น คำว่า แอลกอฮอล์ อัลบั้ม เป็นต้น การศึกษาเรื่องนี้ศึกษาการใช้คำทับศัพท์ของนักเขียนนามปากกา “คำผกา” ซึ่งเป็นนักวิชาการที่จบการศึกษาในประเทศไทย และมีโอกาสเดินทางไปศึกษาต่างประเทศ เชี่ยวชาญการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี เจ้าของนามปากกา “คำผกา” ตระหนักดีว่าผู้อ่านนิตยสาร “มติชนสุดสัปดาห์” ส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีระดับการศึกษาดีพอสมควร สามารถเข้าใจการทับศัพท์ทั้งภาษาไทย และการทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่ “คำผกา” เลือกที่จะใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในการสื่อความหมาย เช่น คำว่า “Romanticized” แทนคำว่า “การทำให้เป็นเรื่องสวยงามเกินจริง” เนื่องจากเห็นว่าคำนี้มีการใช้กันแพร่หลาย เชื่อว่าผู้อ่านจะเข้าใจได้ง่ายกว่าการใช้ภาษาไทย นอกจากนี้ ยังใช้คำว่า “ทักษิณโฟเบีย” สื่อความหมายถึงความกลัวว่าประชาชนจะนิยมพรรคเพื่อไทยเพิ่มขึ้นภายหลังจากนายทักษิณ ชินวัตร เดินทางกลับมาประเทศไทย การเลือกใช้คำว่า “ทักษิณโฟเบีย” แสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งทางการเมืองที่ฝังรากลึกในสังคมไทย

เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้เจ้าของนามปากกาเลือกใช้คำทับศัพท์ทั้งภาษาไทย และทับศัพท์ภาษาอังกฤษเขียนบทความลงในนิตยสาร “มติชนสุดสัปดาห์” เนื่องจากเห็นว่าคำทับศัพท์จำนวนมากนั้นเป็น คำ วลี ที่ใช้กันแพร่หลายในหมู่คนไทยปัจจุบัน เช่น คำว่า “คอมพิวเตอร์” “ดาวนโหลด” หรือคำว่า “แอปพลิเคชัน” คำบางคำคนที่มีระดับการศึกษาไม่สูงมากก็สามารถเข้าใจได้ คำทับศัพท์บางคำเป็นคำที่คนในสังคมพูดกันเป็นประจำจนกลายเป็นคำพูดทั่วไป ขณะที่คำทับศัพท์บางคำยังไม่ถูกใช้กันแพร่หลาย เช่น คำว่า “Desexualized” ซึ่งจะเข้าใจกันเฉพาะกลุ่ม ปรากฏการณ์นี้สะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงทางภาษา ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากเทคโนโลยีการสื่อสารที่เจริญรุดหน้ามากขึ้น ส่งผลให้ภาษาต่างประเทศแพร่หลายผ่านช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัยมายังสังคมไทย ดังจะเห็นได้จากคนไทยนิยมพูดทับศัพท์กันมากขึ้น

ปรากฏการณ์นี้เกิดจากเทคโนโลยีการสื่อสารที่เจริญรุดหน้า คนไทยรับรู้ข่าวสารต่างประเทศผ่านช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัย จึงยืมภาษาต่างประเทศมาใช้กันแพร่หลายมากขึ้น สอดรับกับผลการศึกษานี้ที่ “คำผกา” เขียนบทความให้ความรู้แก่ผู้อ่านโดยใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เขียนเป็นภาษาไทย และเขียนภาษาอังกฤษโดยไม่เปลี่ยนแปลงรูปคำ ปรากฏการณ์นี้สอดคล้องกับ Toomaneejinda et al. (2022) ที่ระบุว่า ภาษาอังกฤษได้กลายเป็นภาษาที่ใช้กันแพร่หลายทั่วโลก ทำให้สังคมมีลักษณะเป็น “สังคมพหุภาษา” สังคมไทยก็เป็นสังคมหนึ่งที่รับเอาภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในการสื่อสารกันอย่างแพร่หลาย เห็นได้จากนักคิด นักเขียน ที่นิยมใช้การ “สัมผัสภาษา” (Language Contact) ด้วยการนำภาษาอังกฤษผสมภาษาไทย เพื่อสื่อสารให้ผู้รับสารเข้าใจง่ายขึ้น สอดรับกับ Takashi (1990) ที่ระบุว่า การปนภาษานั้นมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย เช่น ไม่มีคำที่อ้างถึงในอีกภาษาหนึ่ง อีกทั้งการใช้คำยืมจะทำให้สื่อสารเข้าใจง่ายกว่า

จากผลการศึกษาที่ผู้เขียนระบุว่า การที่คนไทยใช้ “สมาร์ทโฟน” กันมากขึ้นนั้นมีข้อดีหลายประการ ข้อดีประการหนึ่งคือ ผู้ใช้สามารถดาวน์โหลด “แอปพลิเคชัน” ของหน่วยงานรัฐมาติดตั้งไว้ใน “สมาร์ทโฟน” ได้ ทำให้คนไทยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้หลากหลาย เช่น ใช้ตรวจสอบว่าตนเองมีสิทธิที่จะได้รับ “บัตรทอง” หรือไม่ ใช้แอปพลิเคชันตรวจสอบว่าตนเองมีคุณสมบัติที่จะเข้าร่วมโครงการสลากสะสมทรัพย์เพื่อเงินออมยามเกษียณหรือไม่นั้น จะเห็นได้ว่า “คำผกา” เห็นประโยชน์ของเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยว่ามีประโยชน์ต่อคนในสังคม โดยเฉพาะคนจำนวนมากที่ไม่ได้มีโอกาสมากมายเทียบเท่ากับชนชั้นกลาง (Middle Class) และชนชั้นกลางระดับสูง (Upper Middle Class) ที่ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในสังคมเมือง ปรากฏการณ์นี้อธิบายได้ด้วยทฤษฎีเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นตัวกำหนด (Technological Determinism Theory of Media) ซึ่งเป็นทฤษฎีทางนิเทศศาสตร์ ซึ่งนำเสนอโดยนักวิชาการสำนักโตรอนโต (Toronto School) ที่ชื่อ แม็คลูฮัน (McLuhan, 1964) ทฤษฎีนี้มีแนวคิดหลัก (Main Concept) ระบุว่า เทคโนโลยีการสื่อสารที่เจริญก้าวหน้ามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม เทคโนโลยีมีส่วนกำหนดค่านิยม วัฒนธรรม พฤติกรรมของปัจเจกบุคคล กลุ่ม และระดับสังคม สอดรับกับ “คำผกา” ที่ระบุว่า “เมื่อประชาชนมีสมาร์ทโฟน เขาก็จะมี “แอฟฟ” สปสช. มี “แอฟฟ” ของหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ทัศนะเช่นนี้สอดคล้องกับทฤษฎีเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นตัวกำหนดที่เชื่อว่า เทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยนั้นเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม เป็นการมองเทคโนโลยีในทิศทางบวก

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์การวิจัยซึ่งกำหนดไว้ 2 ข้อ ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง “การทับศัพท์” สรุปได้ 3 ประเด็น ได้แก่ 1. การทับศัพท์ภาษาไทย 2. การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ และ 3. การทับศัพท์บางส่วน

การทับศัพท์ภาษาไทย ได้แก่ อินฟลูเอนเซอร์ เมโลดรามatik อีคอมเมิร์ซ ซอฟต์แวร์เวอร์ การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ Romanticized และ Desexualized ส่วนการทับศัพท์บางส่วน ได้แก่ ทักษิณโฟเบีย และ ชินวัตรโฟเบีย

ประเด็นที่สอง “การตัดคำ” สรุปได้ 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1. การตัดคำข้างหน้า 2. การตัดคำข้างหลัง และ 3. การใช้คำย่อ ในส่วนการตัดคำข้างหน้า ได้แก่ “ข้า” ตัดมาจากคำว่า “ข้า” การตัดคำข้างหลัง ได้แก่ คำว่า “นายฯ” มาจากคำเต็ม “นายกรัฐมนตรี” ส่วน “การใช้คำย่อ” พบ 3 คำ ได้แก่ 1. “MOU 44” ย่อมาจากคำว่า “MOU 2544” 2. “ODOS” ย่อมาจาก คำว่า “One District One Scholarship” 3. “สปสช.” ย่อมาจากคำว่า “สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ”

2. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยแบ่งการเขียนข้อเสนอแนะการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 2. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้ 3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ทักษะการสื่อสารเป็นทักษะที่สำคัญในระดับนโยบายขององค์กร เพราะการสื่อสารไม่ใช่เพียงการพูด การเขียน เท่านั้น แต่หมายความรวมถึงการถ่ายทอดแนวคิด เป้าหมายขององค์กรไปยังสมาชิกในองค์กร และสื่อให้บุคคลภายนอกเข้าใจบทบาทขององค์กร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะระดับนโยบายให้ผู้บริหารหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการสื่อสารในการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน การมีทักษะการสื่อสารที่ดีจะช่วยให้เข้าใจตรงกัน ทำงานร่วมกันได้ราบรื่น

2.2 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาในทางนิเทศศาสตร์ บุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในแวดวงสื่อสารมวลชน ไม่ว่าจะเป็นพิธีกร ผู้ดำเนินรายการทางวิทยุกระจายเสียง ผู้ดำเนินรายการทางสถานีโทรทัศน์ และผู้ดำเนินรายการทางช่องทางอื่นที่เกิดจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ในการทำงาน โดยเฉพาะการระมัดระวังการใช้คำทับศัพท์ที่เข้าใจยากในการสื่อสารไปยังผู้รับสาร ซึ่งอาจมีผลทำให้ผู้รับสารตีความหมายผิดพลาดไปหรือฟังไม่เข้าใจ

2.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับคำทับศัพท์ สามารถศึกษาในมุมมองการปนภาษาได้ เช่น การปนภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในงานวรรณกรรมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือศึกษาการปนภาษาที่นักการเมืองสื่อสารไปยังสาธารณชน โดยเฉพาะจงเลือกศึกษานักการเมืองบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง เช่น ประเด็นการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งชิงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่ง เป็นต้น ทว่า ในประเด็นหลังนี้ผู้วิจัยจะต้องมั่นใจว่าสามารถเก็บข้อมูลได้

เอกสารอ้างอิง

- Inthimas, W., Boonyeeun, A., & Thainguam, J. (2021). A Study of the Mixing of English in Thai Appeared on Talk with Toey Variety Show from April to June, 2020. *Humans and Society*, 5(1), 79-95.
- McLuhan, M. (1964). *Understanding Media: The Extensions of Man*. McGraw Hill.
- Noro-a, S., Charong, N., Musigcharoen, N., & Yossiri, V. (2018). Features of Language Used of Thai Teenagers on Social Media. In *The 9th Hatyai National and International Conference* (pp. 940-952). Hatyai University.
- Pakai, K., & Saelee, S. (2019). Language Mixing Between English and Thai Words in Entertainment News on Sanook.com. In *The 2nd National Conference on Humanity and Social Sciences Student Research Presentation* (pp. 117-128). Suan Sunandha Rajabhat University.
- Rungrojsuwan, R. (2023). Coding Mixing and Linguistic Borrowing of English in Thai. *Journal of Language and Linguistics*, 41(2), 115-138.
- Sudhinont, J. (2018). Three-Stylable and Four-Stylable English-Thai Transliterated Words in Advertisements for Products of Unisqlo Thailand. *Journal of Humanities and Social Sciences*, 4(1), 28-56.
- Sengboonleng, S., & Suthinont, J. (2018). Meaning of English to Thai Transliterated Words Broadcast on the Television Program "Sam Sap" from January to July 2018. *Journal of Humanities and Social Sciences, Dhonburi Rajabhat University*, 1(3), 23-39.
- Takashi, K. (1990). *A Sociolinguistic Analysis of English Borrowings in Japanese Texts*. Wiley Online Library. <http://doi.org/10.1111/j.1467-971X.tb00270.x>.
- Toomaneejinda, A., Paksasuk, A., & Chertchinnapa, P. (2022). Identifying Patterns of English Code-Mixing: A Look into Thai Communication of the Center for COVID-19 Situation Administration. *Journal of Liberal Arts, Thammasat University*, 22(3), 492-510.